

NARODNI GOSPODAR

GLASILO ZADRUŽNE ZVEZE V LJUBLJANI.

Člani „Zadružne zveze“ dobivajo list brezplačno. — Cena listu za nečlane po štiri krome na leto, za pol leta dve kroni, za četrto leta eno krono; za člane zvezinih zadrug po tri krome na leto. — Posamezne številke 20 vin.

:: Telefon štev. 216. ::

C. kr. poštne hran. št. 64.846
Kr. ogrske „ „ „ 15.649

Izhaja 10. in 25. vsakega meseca. — Sklep urejevanja 5. in 20. vsakega meseca. — Rokopisi se ne vračajo. — Cena inseratom po 30 vinarjev od enostopne petit-vrste, za večkratno inseracijo po dogovoru.

Vsebina: Četrto vojno posojilo. Stroški svetovne vojne. Zadružni pregled. Gospodarski pregled. Vestnik Gospodarske zveze. Razglasi. Občni zbori. Prospekt o vojnem posojilu.

Četrto vojno posojilo.

Zadružna zveza v Ljubljani je razposlala p. n. članicam naslednji poziv, ki naj se razširi med kmečkim ljudstvom:

Četrta država do vseh slojev, da ji dajo na razpolago sredstev, ki so potrebna za izpolnitev njenih velikih nalog v sedanjem resnem času.

Razpisano je četrto avstrijsko vojno posojilo, katerega podpisovanje se prične dne 17. aprila in se zaključi 15. maja 1916.

Sedanje vojno posojilo se izda v dvojni obliki, in sicer:

- kot amortizacijsko državno posojilo in
- kot davka prosti državni zakladni listi, ki so povračljivi dne 1. junija 1923.

Zadolžnice amortizacijskega državnega posojila so razdeljene v kose po 100, 200, 1.000, 10.000 in 20.000 K. To posojilo se povrne v imenski vrednosti v letih 1922 do 1956; vsako leto se bo izžrebalo nekaj zadolžnic po serijah (po 5 milijonov kron) in nato imejitelju zadolžnice povrnilo. Podpisna cena za te papirje znaša 93%, t. j. za vsakih 100 kron plača podpisovalec le 93 kron.

Zakladni listi se izdajo v kosih po 1.000, 5.000, 10.000 in 50.000 K. V plačilo zapadejo dne 1. junija 1923. Podpisna cena za zakladne liste znaša 95,50%, t. j. za vsakih 100 K plača podpisovalec le 95 K 50 v.

Obresti obeh vrst posojila znašajo 5 1/2% na leto in se izplačujejo dvakrat, dne 1. junija in dne 1. decembra vsakega leta.

Za zneske do 200 K je podpisno ceno plačati takoj. Pri višjih zneskih je precej ob podpisu plačati 10% imenske vrednosti, dne 15. junija in 15. julija vsakokrat po 20%, 16. avgusta 1916 25% in 15. septembra 1916 ostanek.

Naši bratje žrtvujejo v vojski kri in življenje za domovino. Tudi oni, ki so ostali doma naj storijo svojo dolžnost in pomagajo državi z vojnim posojilom!

Prijave za vojno posojilo sprejemajo tudi kmečke posojilnice, ki dajejo podpisovalcem vse tiste ugodnosti kakor drugi zavodi.

Tudi kmečke posojilnice dajejo svojim podpisovalcem 1/2% bonifikacije, tako da je podpisovalcu treba v resnici plačati za vsakih 100 K

pri amortizacijskem
državnem posojilu le
92,50 kron

in pri državnih zakladnih listih le 95—kron.

Poljedelci! Podpisujte vojno posojilo le pri svojih domačih posojilnicah, ki so Vaši, **kmečki**, denarni zavodi.

Le na ta način bo mogoče svetu pokazati, da tudi **kmečki stan** ni zaostal v tekmovanju za dobrobit države.

* * *

Prijave za četrto vojno posojilo sprejema tudi Zadrúžna zveza v Ljubljani po pogojih, ki so razglašeni v prospektu in daje podpisovalcem $1\frac{1}{2}\%$ bonifikacije, kakor vsi drugi denarni zavodi.

Stroški svetovne vojne.

Na Danskem se je v Kopenhagnu ustanovila „Družba za študij socialnih posledic vojske“, katere namen je označen že v naslovu samem. Družba je pravkar izdala prvi plod svojih študij, izvestje o vojnih stroških.

V nevtralnih državah, kjer je možno dobiti vse uradne in neuradne pripomočke iz vseh bojujočih se držav, je mogoče tako delo že sedaj izvesti in danska družba ga je tudi res izvedla z veliko marljivostjo in veliko objektivnostjo. Zadovoljila se ni samo s tem, da je ugotovila vojne stroške posameznih držav za prvo leto in da jih je cenila še za drugo leto, — ki bo tudi kmalu minilo — ampak je tudi ugotovila, na kak način so se ti stroški pokrili. Dalje je družba v tej svoji študiji skušala ugotoviti, v kakšnem razmerju so vojni stroški do narodnega premoženja, oziroma do narodovih dohodkov, do državnega gospodarstva in slednjič do vrednosti uvoza in izvoza. To razmerje je velikega pomena za vprašanje, katera posameznih držav bo lažje ali težje prenesla posledice vojne.

Takoj pa je treba pripomniti, da naslednje številke niso absolutno zanesljive in popolne, ker obravnavajo tu in tam stvari, katerih se sploh ne da ugotoviti z vso sigurnostjo. Že podatki za cenitev vojnih stroš-

kov in vojnih posojil so več ali manj pomankljivi, še bolj pa velja to za ona števila, ki slikajo razmerje vojnih stroškov do splošnega narodnega premoženja, do splošnih narodnih dohodkov, do državnega gospodarstva (prejemkov in dohodkov države) ali do vrednosti uvoza in izvoza. Že pri vprašanju državnega proračuna, ki se da razmeroma jako zanesljivo obdelati, se pojavijo težkoče v primerjanju; na Nemškem n. pr. je bil državni etat pred vojsko jako majhen, ker odpade večina upravnih izdatkov na posamezne dežele. Še bolj netočni so podatki o drugih kategorijah. Deloma velja to že za številke glede zunanje trgovine, še v večjem obsegu pa za splošno narodno premoženje in splošne narodne dohodke. Vse te cenitve v denarju so več ali manj samovoljne, vzrokov za napake je silno veliko. Svojo porabnost so take cenitve posebno zgubile med vojsko. Navzlic temu, da se je uničilo toliko premoženja in ljudij, je namreč verjetno, da se ni zmanjšalo narodno premoženje mnogih bojujočih se držav, oziroma da niso padli splošni narodni dohodki, kajti vse take cenitve v denarju je možno izvršiti le na podlagi vsakokratnih cen. Cene blagu pa so zvišale za polovico ali deloma še več in tudi plače so zelo poskočile. Vsled tega se je tudi močno povišalo splošno narodno premoženje in splošni narodni dohodki, če vzamemo za podlago cenitev v denarju. Vsi statistični podatki, ki izražajo vrednost v denarju, imajo to veliko napako, da se ozirajo le na simbol, t. j. denar, ne morejo pa doseči resničnih stvari, blaga. Toda kakšna drugačna statistika ni mogoča, ker je mogoče razne vrste blaga in njega množino še le tedaj primerjati, če si poprej njihovo vrednost mislimo izpremenjeno v denar. Seveda pa je pri tem upoštevati, da denar vedno izpreminja svojo vrednost, tako v miru, posebno pa še v vojnem času.

Mnogo važnejše kakor računanje v denarju bi bilo primerjanje produktivnih sil in produkcije, obdelanih tal in pridelkov, donos umnega izsekavanja gozdov, donos rudnikov,

število konjskih sil, parnih strojev, elektromotorjev, tovarniških dimnikov itd.

Te splošne, principijelne opazke je bilo treba dostaviti, predno navajamo poglobitve uspehe preiskavanj danske študijske družbe. Glede avstrijskih vojnih stroškov bi bilo omeniti, da so cenjeni precej zmerno. Nasprotno pa je razmerje do narodnega premoženja in do splošnih narodnih dohodkov preveč neugodno. Morda se ni v nobeni državi tako podcenjevala gospodarska moč kakor ravno v naši monarhiji. Tega podcenjevanja smo se zavedli še le ob času vojske.

V naslednjem podajamo podatke, kakor jih je sestavila „družba za študij socialnih posledic vojske“. Dasi so ti pomanjkljivi, kakor smo omenili poprej, vendar nam podajajo vsaj približno sliko o bremenih, ki jih je naložila vojska posameznim državam.

I. Vojni stroški.

prvo leto drugo leto dve leti
v milijonih mark

Belgija	240	—	240
Belgijska kontribucija	985	385	1.370
Bulgarija	100	500	600
Nemčija	17.700	28.900	46.600
Anglija	14.200	36.500	50.700
Francija	12.800	19.200	32.000
Italija	3.200	5.760	8.960
Avstro-Ogrska	10.200	12.750	22.950
Rusija	15.000	28.000	43.000
Srbija	560	560	1.120
Turčija	760	920	1.680
skupaj	75.745	133.475	209.220

Celotni vojni stroški do 1. januarja 1916.

(v milijonih mark)

Belgija	240
Belgijska kontribucija	1.145
Bulgarija	280
Nemčija	28.500
Anglija	29.500
Francija	19.200
Italija	5.670
Avstro-Ogrska	15.470
Rusija	26.900
Srbija	800
Turčija	1.100
skupaj	128.805

II. Razmerje stroškov do narodnega premoženja i. t. d.

	Splošni narodni dohodki	Splošno narodno premoženje	v milijonih mark		
			Etat	Uvoz 1. 1913	Izvoz 1. 1913
Nemčija	40.000	300.000	3.500	10.800	10.100
Anglija	44.000	300.000	3.960	13.440	10.700
Francija	29.200	233.600	4.150	6.800	5.700
Italija	8.000	64.000	3.080	2.880	2.000
Avstro-Ogrska	12.750	107.100	4.590	2.975	2.420
Rusija	?	?	7.560	2.600	3.110
skupaj	133.950*)	1.004.700*)	25.840	39.495	34.030

*) Brez Rusije.

III. Odstotno razmerje vojnih stroškov za 2 leti do

	narodnih dohodkov		narodnega premož.	etata	uvoza	izvoza
	1913	1914				
Nemčija	116	16	1.322	432	461	
Anglija	112	17	1.280	377	475	
Francija	110	14	771	446	562	
Italija	111	14	430	312	453	
Avstro-Ogrska	180	21	498	771	947	
Rusija	?	?	337	1.611	1.385	
skupaj	120*)	16*)	790	514	596	

*) Brez Rusije.

IV. Skupna vsota vojnih posojil do 1. januarja 1916.

	na dolge rokove		na kratke rokove	skupaj
	1913	1914		
Belgija	240	—	240	
Bulgarija	200	240	284	
Nemčija	24.700	2.000	26.700	
Anglija	20.750	7.600	28.350	
Francija	12.100	11.900	24.000	
Italija	1.700	2.350	4.050	
Avstro-Ogrska	11.200	3.100	14.300	
Rusija	6.500	14.200	20.700	
Srbija	—	800	800	
Turčija	—	660	660	
skupaj	77.390	42.850	120.084	

V. Državni dolgovi.

Pred vojsko 1/I. 1916 1/VIII. 1916

	v milijonih mark		
	1913	1914	1915
Belgija	2.400	?	?
Bulgarija	960	1.244	1.520
Nemčija	5.000	32.500	49.000
Anglija	14.140	42.500	58.000
Francija	26.300	50.300	58.300

Italija	11.600	15.600	18.850
Avstro-Ogrska	15.300	29.700	37.100
Rusija	19.000	45.800	61.700
Srbija	736	1.536	1.840
Turčija	2.800	3.460	?
skupaj	98.236	222.640	286.310

zvišal od 104.280 na 230.389 milijonov, njega obrestovanje od 41·19 na 9768 milijonov mark. — Evropi se ne obetajo zlati časi.

VI. Letne obresti za državne dolgove.

	Pred vojsko	v milijonih mark		1. avgusta pov- prečno na enega prebivalca	v odstotnem raz- merju z narodni- mi dohodki
		1. januarja 1916	1. avgusta 1916		
Bulgarija	58	75	88	19	—
Nemčija	167	977	1267	18·5	3·2
Anglija	490	1760	2520	56	4·1
Francija	1050	2000	2550	79·7	9
Italija	345	531	680	19	9
Avstro-Ogrska	646	1620	2060	41	13·7
Rusija	893	2160	2909	16·7	—
Srbija	36·8	84	100	22	—
Turčija	195	230	?	?	—
skupaj	3880·8	9473	12174	—	—

K tem tabelam naj še na kratko pripomnimo, da so čisto zanesljivi podatki na razpolago le iz Anglije, kjer se finančna vojska vrši v polni luči javnosti. Približno se ve tudi za stroške in njih pokritje v Franciji, že manj pa se ve o vojnih stroških Italije. Rusija je objavljala dosti računov, ki pa najbrž ne bodo popolni. V Avstro-Ogrski ni bilo nobenih uradnih podatkov o vojnih stroških in njih pokritju — razun o vojnih posojilih.

Pri vojnih stroških slednjič ne smemo izpustiti onih, ki jih imajo nevtralne države. Izvemši Špansko in Portugalsko so nevtralne države do 1. januarja 1916 najele vsega skupaj 1754 milijonov mark posojil za svojo oborožbo. Od tega odpade polovico na Nizozemsko, namreč 823 milijonov mark. Potemtakem so znašala vojna posojila bojujočih se in nevtralnih držav do 1. januarja 1916 ogromno vsoto 121.838 milijonov mark. Državni dolgovi nevtralnih držav so znašali pred vojsko 6044 milijonov mark, do 1. januarja 1916 pa so narastli na 7749 milijonov mark, dočim je njihovo obrestovanje poskočilo od 239 na 331 milijonov mark. Državni dolg vseh držav — izvzemši Špansko in Portugalsko — se je

Zadružni pregled.

Slovensko zadružno gibanje v letu 1915.

Vsled vojnih dogodkov je bilo lansko leto zadružno gibanje tako zaostalo, kakor že dolgo ne. Poseči moramo nazaj desetletja in desetletja, da dobimo tako malo izprememb v stanju slovenskih zadrug kakor lani.

Nov a zadruga je bila ustanovljena samo ena, namreč mlekarska zadruga v Hudijužni na Goriškem, ki je bila meseca marca vpisana v zadružni register. Poleg tega je bila na Štajerskem v Št. Lenartu ustanovljena konjerejska zadruga, katera pa ima v svoji tvrdki na prvem mestu nemško besedilo, slovensko še le na drugem.

Izbrisanih je bilo lansko leto iz zadružnega registra vsega skupaj 6 zadrug in sicer 4 na Kranjskem in 2 na Primorskem. Na Kranjskem so bile izbrisane: 1 vodovodna zadruga (v Spodnji Šiški), 1 živinorejska zadruga (v Gornjem Logatcu), 1 konjerejska zadruga (v Št. Jerneju) in 1 strojna zadruga (v Št. Petru pri Novem mestu); na Primorskem pa je bila izbrisana 1 posojilnica (v Bazovici pri Trstu) in 1 konsumna zadruga (v Dolini pri Trstu).

Stari bankovci. Z datumom 2. januarja 1907 opremljeni bankovci po 20 kron se že sedaj pri državnih uradih ne sprejemajo v plačilo. Takih bankovcev je razmeroma še dosti med ljudstvom. Zamenjati se pa morejo do 31. decembra 1921 pri avstro-ogrski banki in njenih podružnicah.

Dvajsetkronske bankovce z datumom 31. marca 1900 sprejema, oziroma zamenjuje avstro-ogrška banka le še do 30. junija 1916.

Bankovci po 100 kron z datumom 2. januarja 1902 se sprejemajo pri avstro-ogrski banki le še do 31. avgusta 1918, bankovci po 100 K z dne 2. januarja 1910 pa do 31. maja 1921.

Gospodarski pregled.

Pomanjkanje mleka. Od deželnega odbora kranjskega smo prejeli in objavljamo: Po celi Avstriji se občutno pozna veliko pomanjkanje mleka. Tudi pri nas je v zadnjem času tako padla

množina mleka, da ga skoraj ni dobiti niti za otroke. Vsa živila imajo tako visoko ceno, da si jih revnejši sloji nabavijo le s težavo ter si svojo vsakdanjo hrano nadomeščajo z mlekom, ki je v primeri z drugimi živili izdatno ceno. Ako odpade še mleko — edina in glavna hrana revnejšega ljudstva in posebno otrok, bi imelo to občutljive posledice kakor različne bolezni, pri otrocih zaostalo rast, — posledice, katere bi znal čutiti čel rod. Že danes opazujemo pri otrocih na ulici, kako so blede in upadeni; temu je glavni vzrok slaba in malotečna prehrana. Dolžnost vsakega kmetovalca je, da krmi krave kar mogoče dobro in skrbi, da pride dovolj mleka na trg. Seveda je za kmetovalca težko po eni strani oddati velike množine krme vojaščini, po drugi strani pa zahtevati od njega, da pri tem pomanjkanju sena dobro krmi molzne krave. Deželni odbor je ustanovil posebno centralo, da bi preskrbovala tečna krmila kmetovalcem in ta je tudi pričela že poslovati. Zato priporočamo vsem, naj poizkusijo krmiti svojo molzno in vozno živino s temi krmili, ki so zelo redilna in vplivajo na veliko mlečnost živine.

Današnja vrednost konopelj. Med rastline, ki so dosegle tekom sedanje vojne silno visoko vrednost, spadajo tudi konoplje. Danes stane 100 kg konopnega prediva 250 do 300 K. Najvišja cena, ki se plačuje za čisto otrto predivo, znaša pa tudi do 380 K. To je tako visoka cena, da nimamo danes nobenega pridelka, ki bi se bolje izplačal, kajti pomisliti moramo, da se dá na 1 oralu zemlje pridelati tudi 6 do 10 metr. stotov otrtega prediva in da nam nese predivo, če ga računamo po 300 kron metrski stot, celih 1800 do 3000 kron na oralu. To so pa dohodki, ki so izredno visoki!

Danes pridelujemo pri nas le še malo konopelj, ker je cena v zadnjih letih, do pred vojne, zmeraj bolj padala spričo konkurence, ki so jo delale inozemske predivnate rastline, n. pr. manila-konoplje i. dr. Le sem in tja se je še ohranilo nekoliko tega pridelka. Danes je pa konopno predivo zopet dragocen pridelek, po katerem se čimdalje bolj povprašuje in katerega se čimdalje dražje plačuje.

Tisti naši gospodarji, ki so do zadnjega sejali konoplje, jih bodo gotovo tudi letos, ker vedo, da jih čaka lep izkupiček. Prav gotovo se je tudi že eden in drug sosed odločil za ta pridelek in je namenil kako njivo za letošnjo setev.

Kdor pa konopelj še sploh ni sejal in ne pozna te kulture, ta jih letos tudi ne bo, ker mu manjka za to potrebnih pogojev in pridelovalnih sredstev, kajti taka setev se ne da v zadnjem trenutku nanovo vpeljati.

Na vsak način bi bilo pa dobro, če bi se skušalo pridobiti gospodarje na ljubljanskem barju za to setev, ker je znano, da dajejo konoplje izvrstne pridelke na barskih tleh.

Kar se tiče sicer uspevanja konopelj, rasejo te rastline povsod dobro, kjer nam obrodita pšenica in turšica. Glavna stvar je pri konopljah, da jim pripravimo dobro vnojena tla. Če jim gnojimo s hlevskim gnojem, ga je treba že jeseni podorati, ker je spomladno gnojenje manj vredno.

Konoplje moramo sejati na plevela čiste njive, po deteljiščih, po sočivju in okopavinah. Par let rasejo lahko tudi zaporedoma na isti njivi, če jim dobro gnojimo. Pri setvi je paziti na enakomerno posetev in da pride seme v svežo zemljo, ker nam v tem slučaju prej in bolje izkali.

Ker so konoplje zelo občutljive proti mrazu, jih sejemo šele v drugi polovici meseca aprila in maja, drugod tudi še do sredi junija. Ker jih je treba za predivo gosto sejati, potrebujemo na oralu povprek 170 l ali 80 kg semena.

Kdor bi hotel za prihodnje leto potrebno seme doma pridelati, naj poseje nekaj konopnih rastlin med krompir, med bobovsko korenje ali med peso, tako na redko, da stoje rastline po več metrov narazen.

Kdor želi še drugih pojasnil, naj se obrne na deželni kulturni urad v Ljubljani. Rohrman.

Ogrske delniške družbe v l. 1915. Navzlic vojski, deloma pa tudi ravno zaradi vojske se je zvišalo v prošlem letu število denarnih in industrijskih delniških družb na Ogrskem, oziroma so mnoge družbe povečale svojo temeljno glavnico. Na novo se je ustanovilo 86 delniških družb z 43·6 milijoni kron kapitala (prejšnje leto 211 družb z 70 milijoni kron glavnice). Poleg tega je 76 zavodov povečalo svojo temeljno glavnico za 82·44 milijone kron (prejšnje leto 196 zavodov za 93·18 milijonov kron). Na drugi strani pa je 134 delniških podjetij zmanjšalo svojo temeljno glavnico za 69·08 milijonov kron.

Gospodarske razmere v Črni gori. Pred balkansko vojsko je merilo površje Črne gore 8433 km². Prebivalcev je štela takrat 181.000. Po vojski se je obseg dežele znatno povečal, tako da je merila 16.000 km² in je imela nad 400.000 prebivalcev. Glavno mesto Cetinje šteje okoli 3000 duš. Število samostojnih posestnikov se ceni na 50.000; skoro vsi spadajo v vrsto malih posestnikov. Njihovi dolgovi znašajo kakih 6 milijonov frankov in se povprečno obrestujejo po 10% (brez provizije in amortizacije). Neugodne gospodarske

razmere pred balkansko vojsko kakor tudi po tej vojski so bile vzrok, da se je že itak redko prebivalstvo prav močno izseljevalo.

Denarstvo je bilo zadnjikrat urejeno po denarni konvenciji z Avstrijo leta 1911. Denarni sistem je po tej pogodbi identičen z avstrijskim. Črnogorski „perper“ (= krona) se deli v 100 „para“ (= vinar). Avstrijske bančne note in kovani novci so krožili v Črni gori z zasilnim državnim kurzom. Poleg njih so bili v prometu tudi novci raznih drugih držav, posebno italijanski in grški. Notne banke Črna gora ni imela. Kar je bilo denarnih zavodov, so bili ustanovljeni še le od l. 1900 naprej, tako l. 1901 „prva hranilnica v Nikšiču z 500.000 K glavnice, l. 1904 podgoriška banka z 1 milijonom kron kapitala. Malo pred balkansko vojsko je vlada ustanovila hipotečno banko.

Kar se tiče produkcije, ne igra rudarstvo, lov in gozdarstvo čisto nobene vloge. Z morskim ribarstvom se peča nekaj tisoč ljudi. Edino kmetijstvo daje ljudstvu možnost, da se more revno preživljati (žito, sadje, vinarstvo, pridelovanje oliv in tobaka). Od industrijskih podjetij je omeniti le tobačno manufakturo v Podgorici, ki pa pripada neki italijanski družbi, kateri je bila črnogorska vlada podelila tobačni monopol, in pa 14 mlinov za olive v Baru in Dulčinju.

Trgovska bilanca Črne gore je bila vedno močno pasivna. Zadnji uradni statistični podatki segajo še v l. 1910. Tega leta je celokupni uvoz znašal okoli 8·2 milijona kron, izvoz pa le 2·4 milijona kron. Izvažajo se: živina, volna, kože, olive in posušene ribe. Uvoz obsega zlasti bombaževino, železno blago, stavbinski les, usnje in usnjene izdelke in razna živila. Pri uvozu in izvozu je zavzemala doslej prvo mesto Avstrija, drugo Italija, ostale države skoro niso prihajale v poštev.

Iz teh kratkih podatkov sledi, da v gospodarskem razmerju med entento in osrednjima velešilama Črna gora ni igrala nobene vloge. Dežela je revna v pravem pomenu besede.

Nakup plemenskih kobil v Ameriki. C. kr. kmetijsko ministrstvo namerava nakupiti — če se izkaže to kot umestno — v Severni in Južni Ameriki večjo množino plemenskih kobil in jih porazdeliti po naših deželah. Po večini bodo to trinapolletne kobile raznih plemen od 145 pa preko 170 cm visoke. Še preden pridejo kobile na ladje, preišče jih zastopnik našega kmetijskega ministrstva, če so za plemo ali ne. Konjerejem in kmetovalcem se prodajo kobile dražbenim potom. Vzklicna

cena bo enaka svoti kupnine, prevoznine, zavarovalnine in drugih stroškov; znašala bo, kakoršnega plemena bo pač kobile, 1000 do 2000 K. Kar ministrstvo izkupi za kobile več nego znašajo gori naštetih stroški, to se izroči deželi — deželnemu odboru ali kmetijski družbi, da razdeli sorazmerno med one, ki so kobile pokupili, ali pa da se porabi za pospeševanje konjereje. Za začetek namerava kmetijsko ministrstvo vpeljati 10.000 do 15.000 takih kobil, ako bo dobili kupcev. Če bi bila pa potreba po takem materijalu velika, kar bi se dalo lahko dognati po obilni prodaji, tedaj bi jih bilo mogoče dobiti tudi 50.000 ali več.

Trgovina z jajci. Notranje ministrstvo je izdalo naredbo, ki dovoljuje pošiljanje jajc iz ene dežele v drugo le z dovoljenjem deželne vlade. Železnice smejo jajca prevzeti le, če je voznemu listu priloženo prevozno dovoljenje deželne vlade. Nakupovanje jajc od kraja do kraja ali od hiše do hiše za take trgovce, ki imajo svoj sedež izven dotične dežele, je dovoljeno le onim osebam, ki imajo zato pismeno dovoljenje od notranjega ministrstva. Za prestopke kazni do 5000 K ali do 6 tednov zapora.

Namesto usnja, posebno za podplate, so počeli rabiti neko zmes iz gumija, gutaperke, balate ali druge podobne tvarine, ki je preprežena z mreži podobnimi tkaninami, tako da se drži cela stvar tesno skupaj. To maso denejo nato v močno stiskalnico, da postane tako jako trpežna. V sedanjem času, ko se usnje strahovito draži, bo gotovo imela ta iznajdba precej uspeha.

Ogrska in izseljevanje. V kratkem ustanove nemške paroplovne družbe in ogrska družba „Adria“ novo prekomorsko družbo za vožnje v Ameriko. Družba bo imela 8 milijonov kapitala, večina ravnateljcev bodo Madžari. Ogrska bo svoje izseljevanje preko Reke lahko strogo nadzirala in vodila, ker kasneje bo šlo le malo izseljencev preko Nemčije.

Rudniki v Srbiji pod avstrijsko upravo. V Srbiji se nahaja 71 dosedaj znanih krajev, kateri so izredno bogati na raznoyrstni rudi. Seveda na onih malih krajih, kjer so preje kopali rudo, je vse uničeno, a rudniki so poplavljeni. Avstrijska uprava se je takoj poprijela dela. Najpreje so preiskali strokovnjaki okolico Krupnja, katera je bila nekdanji rudarski ponos Srbije, nato stare rudnike živega srebra na Avali, svinčeno ozemlje pri Babi, premogovna polja pri Vrčinu in Zuci, Vlaški in Rudniku in rudna polja okoli Valjeva in pri Majdanpeku. Uspeh te preiskave je bil velik in upati je, da se rudarstvo v Srbiji v kratkem oživi.

Takoj so pričeli kopati v starih rudnikih Krupnja, Ripnja, Babe, Majdanpeka in Vlaške; povsodi so se ustanovile c. in kr. vojne rudarske uprave, grade se ceste za prevažanje rude in staro rudarsko življenje se vrača v svoj normalni tek. Že nad 1000 rudarjev dela v rudnikih, a nad 1000 delavcev izven rudnikov. V kratkem se prične delati še v nekaterih rudnikih.

Pridelovanje buč in solnčnic zaradi olja.

Vojni čas je spravil na dan tudi vprašanje o pridelovanju oljnih rastlin. Jedilnega olja je namreč tako malo in je tako drago, da ga ni mogoče kupovati. Na ta način smo prišli ob važno hranilo, ki ga po naših krajih zelo težko pogrešamo.

Proti prevelikemu pomanjkanju olja se bo dalo pa tudi po naših krajih nekaj storiti, če se bomo poprijeli doma pridelovanja oljnatih rastlin, oziroma oljnega semena. Na Štajerskem napravljajo namreč že od nekdaj domače olje iz bučnega semena in iz semena solnčnic. Ravnotako bi se dalo tudi pri nas napravljati domače olje, če bi se zavzeli za pridelovanje bučnega semena in če bi začeli pridelovati solnčnice v nekoliko večji meri.

Buče pridelujemo pri nas že od nekdaj in tudi solnčnice so nam dobro znane rastline. Ene ko druge pridelujemo najrajše med turšico, med krompirjem ali pa ob kraju takih njiv. Toda za bučno seme se nismo dosedaj dosti menili in tudi seme solnčnic se ni obračalo za olje. Danes se pa nujno priporoča, da vse bučno seme skrbno spravljamo, da ga dobro posušimo in obračamo za olje, kajti to seme ima dosti olja v sebi. In ravnotako nam kaže tudi solnčnice v večji meri gojiti, da bomo lahko dobivali kaj več domačega olja za naša jedila.

Bučno olje se nam takoj morda ne bo dopadlo. Privadili se mu bomo pa tako hitro, kakor so se mu Spodnji Štajerci, katerim je to olje kakor tudi olje iz solnčnic posebno slastna in okusna začimba. Tudi pri nas ga bomo hitro spoznali, da je to olje res prav dobro nadomestilo za drago laško olje.

Nujno se zaradi tega priporoča, da sadimo že letošnjo pomlad nekaj več buč in solnčnic med turšico in krompirjem. Zaraditega je takoj skrbeti, da dobimo potrebno seme. Kdor nima potrebnega semena solnčnic, naj ga dobi iz soseščine, in če bi ga ne bilo v deželi zadosti, naj se poišče na Štajerskem, v kolikor ga je treba za seme.

Brez dvoma je, da nam bodo šle tudi naše merodajne oblasti rade na roko in da nam bodo pri tem delu rade pomagale, če bodo videle, da

smo se poprijeli pridelovanja teh oljnih rastlin, ker je olje velikega pomena za ljudsko prehrano po naših krajih in važno tudi za razne druge potrebe.

Rohrman.

Kako bomo letos cepili ameriške trte?

Vsled mnogoštevilnih vprašanj od strani vinogradnikov sledi sledeče poučilo:

Ker ni mogoče dobiti gumijevih vezi, je zeleno cepljenje brezuspešno. Najlažje bi se dalo cepiti še po ogrskem načinu (v precep), ali tudi tu je brez gumijevih vezi uspeh negotov.

Zato je najboljšje, da cepimo trte na suho, spomladi.

Dovolj močne trte, to je divjake, ki imajo lanske mladike vsaj tako debele kot svinčnik, cepimo najbolje visoko.

V to svrbo jih pri predstoječi reznji obrežemo tako, da pustimo na vsaki trti dve do tri najmočnejše mladike in te obrežemo na dolžino 1 m 30 cm do 1 m 40 cm. Zgornje dve očesi na teh mladikah pustimo, ostale oslepimo (oberemo).

Kadar potem koncem aprila ali začetkom majnika dosežejo poganjki, izrastli iz puščenih dveh očes, dolžino kakih 30 cm, odrežemo mladike pod temi poganjki in jih ocepimo.

Cepi se z angleško kopulacijo (poševna rez z jezičkom).

Veže se z zamaški (gobami) in z žico. K temu potrebne priprave ima na prodaj tvrdka F. Kenda, Novo mesto.

Kdor nima teh, veže lahko s pavolo ali z rafijo in zamaže s cepilnim voskom, a uspeh je slabjši kot pri veznji z zamaški.

Drugače pa cepimo trte lahko tudi nizko pri tleh, na starem lesu. Starejše močne trte cepimo tu v sklad (razkol, precep), mlade, tanjše tudi lahko s kopulacijo. Takih trt ni treba grubati, a cepljenje pri tleh je bolj težavno in zamudno kot visoko cepljenje.

Cepiče, to je zdrave enoletne mladike dobrih sort, je narezati že meseca februarja in jih je spraviti na hladnem kraju (n. pr. v kleti), v vlažnem pesku ali svižu. Cepič pred cepljenjem nikakor ne sme odganjati.

Še predno pride čas cepljenja, priredi podpisani na več krajih cepilne tečaje. Glavni, celodnevni tečaj se pa bode vršil pri državni trtnici v Bršlinu začetkom meseca aprila.

Kdor se ga misli udeležiti, zglesi naj se že zdaj pri podpisnem. — B. Skalický, c. kr. vinarški nadzornik, Novo mesto.

Vestnik Gospodarske zveze.

1. Gospodarska zveza ponovno opozarja strojne zadruge in zasebnike, da brezplačno priredi od 8. do 17. maja t. l. **poučni tečaj za strojnike.** Na sporedu je tehnični pouk o sestavi in demontaži ter praktični uporabi motorjev, mlatilnic in drugih poljedelskih strojev raznih tvrdk. Pred vsem se bo dajalo navodilo, kje in kako najhitreje najti in odpraviti hibe, vsled katerih posamezni stroji najčeščeje odpovedo. Poleg tega se bo vršil zvečer ob 8. uri v prostorih Sv. Jakobskega prosvetnega društva pouk v knjigovodstvu in poslovanju strojnih zadrug ter v opravilniku in poslovanju strojnikov sploh.

Priglasijo se sprejemajo do konca tekočega meseca. Kdor želi brezplačno skupno stanovanje za dobo tečaja in skupno hrano za 2 K na dan, naj to sporoči zajedno s priglašenjem.

Strojne zadruge in zasebniki, ne zamudite te ugodne prilike!

2. Člani in članice G. Z. se opozarjajo, da je začasno pri njej dobiti med drugimi predmeti še posebno sledeče:

I^a emendolski sir po 700 K 100 kg

I^a polemolski „ „ 650 „ „

sardine 1/4 circa 20/22 dkg težke	} zabojev s 100
po 100 K	
sardine 1/6 circa 13 dkg težke	} škatlicami
po 60 K	

I^a bučno olje K 8.50 kg

I^a jedilno olje K 10.— do 12.— K kg

namizno olje K 14.—.

Švedske vžigalice znamke kolo v zabojih z 5000 do 6000 škatlicami po kron 190 oziroma 220 kron in najraznovrstnejša I^a vina.

3. Poljedelci se opozarjajo, da za poznejše setve (ajde, ovsia itd.) že sedaj naročajo gnojila, ker se jih pozneje ne bo dobivalo. Tovarne so odrekle poznejše pošiljatve. Sicer bi jim pri poznejšem naročilu prišla vsled škode na vrečah gnojila dražja, ker jih le ta prejedo. Pri G. Z. se dobi superfosfat 18—20% po 48.— K á 100 kg z vrečo vred.

4. Krmil bode manjkalo našim živinorejcem. Treba bo živini preskrbeti tečno zeleno krmo. Priporočamo jim, da si pravočasno naroče pri G. Z. **semensko koruzo** za zeleno krmo. Cena ji bo krog K 64.— za 100 kg brez vreč. Iz vseh krajev se naročniki že oglašajo. Posebno pa je želeli, da bi se mlekarske zadruge za njo pobrigale. Krave,

ki to krmo uživajo, producirajo obilo zdravega in okusnega mleka. Pri sedanjih njegovih cenah pa se še posebno splača živino s tem krmilom krmiti.

5. Gospodarska zveza ima začasno tudi v zalogo sledeča močna krmila:

orehove tropine v ploščah po K 84.— kvintal brez vreče, zmlate pa po K 87.—;

olupke sladkorne pese v balah po 50 kg á kvintal po K 53.—; v vrečah po 50 kg za isto ceno, samo vreče se morajo še doplačati;

rapsove tropine v ploščah po K 67.50 á kvintal brez vreč;

sladkorno krvno klajo debelozrnato po K 48.— á 100 kg z vrečo vred.

6. V kratkem izide poučna knjižica „**Živinorejci in vojska**“ ali „**Kaj in kako pokladati živini ob času vojne**“, ki jo je spisal prof. Fr. Pengov in založila Gospodarska zveza. Knjižica se bo brezplačno dajala našim članicam in članom. Kdor jo torej želi, naj se oglasi. Obsega 50 strani in vsebuje pouk o vseh sedanjih najvažnejših močnih krmilih. Da bi jo pač naši živinorejci pridno prebirali in se ravnali po njenih nasvetih! Naj gre knjižica iz rok v roke, da bo tem vspešnejša naša živinoreja ob teh usodepolnih časih!

7. **Poljedelci bodo kmalu rabili stroje.** Opozarjamo jih na bogato zalogo pri G. Z. Preskušeni zvezin strojniki daje obenem navodila in je vedno na uslugo cenj. našim strojnim zadrugam. Zaloga se nahaja sedaj na zvezinem vrtu. V kratkem dobi tudi mlatilnice najnovejše vrste. Torej zadruge in kmetovalci, pozor!

Razglas.

Podpisana hranilnica in posojilnica razglašava v smislu § 36. svojih pravil, da bo **od 1. maja 1916 naprej obrestovala hranilne vloge**

po 4%.

Vlagateljem, ki se ne strinjajo z znižanjem obrestne mere, je dano na prosto voljo, dvigniti svoje vloge v primernem roku, kateri pa mora prej poteči, nego stopi ta izprememba v veljavo.

Hranilnica in posojilnica v Št. Petru pri Novem mestu,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

dne 20. marca 1916.

Josip Bojanc,
načelnik.

Fr. Vovko,
odbornik.

Razglas.

Podpisana Hranilnica in posojilnica razglašča v smislu § 36 svojih pravil, da bode obrestovala hranilne vloge pričenši s 1. majem 1916

po 4⁰/₀.

Obenem se pripomni, da je vlagatelj na prosto voljo dano v primernem roku, kateri pa mora prej poteči, nego stopi ta sprememba v veljavo, svoje vloge dvigniti.

Št. Jur ob Taboru, dne 25. marca 1916.

Kmečka hranilnica in posojilnica v Št. Jurju ob Taboru,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

Fr. Zdolšek,
član načelstva.

Fr. Lesjak,
načelnik.

Razglas.

Podpisana hranilnica in posojilnica razglašča v smislu § 36. svojih pravil, da bode obrestovala hranilne vloge od 1. julija 1916 dalje

po 4¹/₄⁰/₀.

Vlagatelj, ki se ne strinjajo z znižanjem obrestne mere, je dano na prosto voljo, v primerem roku, ki pa mora prej poteči nego stopi ta sprememba v veljavo, svoje vloge dvigniti.

Hranilnica in posojilnica v Dolu,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

dne 19. marca 1916.

Mat. Kastelec,
načelnik.

Jožef Kuhar,
odbornik.

Razglas.

Podpisana zadruga razglašča, da bode od 1. maja 1916 dalje obrestovala hranilne vloge

po 4¹/₄⁰/₀.

To se daje vlagatelj na znanje s pripombo, da je vsakomur na prosto voljo dano v primernem roku, ki pa mora prej poteči nego stopi ta izprememba v veljavo, svoje vloge dvigniti.

Hranilnica in posojil. pri Sv. Jakobu ob Savi,
registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

dne 9. aprila 1916.

Ant. Jemec,
načelnik.

Val. Klander,
odbornik.

Razglas.

Podpisana Raiffeisenova posojilnica v Št. Ilju pri Velenju, razglašča v smislu § 37 svojih pravil, da bode hranilne vloge obrestovala

po 4¹/₄⁰/₀

pričenši s 1. junijem 1916. Vlagatelj je na prosto voljo dano, svoje vloge dvigniti pred potekom tega roka.

Raiffeisenova posojilnica v Št. Ilju pri Velenju,
registrovana zadruga z neomejeno zavezo

dne 18. aprila 1916.

Martin Koren,
načelnik.

Valentin Dolinšek,
odbornik.

Vabilo na redni občni zbor

Slamnikarske zadruge v Mengšu,
registrovane zadruge z omejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 7. maja 1916 ob pol 4. uri popoldne v pisarni iste.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1915.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadržnikov.

Vabilo na redni občni zbor

Kmetijskega društva v Mengšu,
registrovane zadruge z omejenim poroštvom,

ki se bo vršil dne 7. maja 1916 ob 4. uri popoldne v pisarni slamnikarske zadruge v Mengšu.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1915.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, se vrši čez pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice pri D. M. v Polju,

registrovane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 14. maja 1916 ob 8. uri dopoldne
v združnem prostoru.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem obč. zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1915
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov. Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor

Mlekarske zadruge v Šmarji,

registrovane zadruge z omejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 14. maja 1916 ob 4. uri popoldne v
posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem obč. zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1915.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen vrši se pol ure pozneje na istem kraju in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Svetinjah,

registrovane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 21. majnika 1916 ob 1/2 10. uri dopoldne
v posojilničnem prostoru

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1915.
4. Poročilo o izvršeni reviziji.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov. Načelstvo.

Vabilo k občenemu zboru

Hranilnice in posojilnice v Lučah,

registrovane zadruge z neomejeno zavezo,

kateri se vrši v nedeljo, dne 7. maja v prostorih „Kmetiškega
konsumnega društva.“ Začetek ob 8 1/2 uri zjutraj (po opraviilu.)

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za leto 1915.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako občni zbor ni ob napovedani uri sklepčen, vrši se čez pol ure drug občni zbor, ki sklepa pri vsakem številu navzočih članov.

K polnoštevilni udeležbi vabi načelstvo.

Vabilo na redni letni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Št. Vidu pri Vipavi,

registrovane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 21. maja 1916 ob 4. uri popoldne
v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem obč. zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1915.
4. Volitev načelstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov. Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor

Živinorejske zadruge v Stari Loki,

registrovane zadruge z omejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 7. maja 1916 ob 4. uri popoldne
v kaplaniji.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev računskega zaključka za leto 1915.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih združnikov.

Vabilo na redni občni zbor

**Hranilnice in posojilnice za slovenjegraški
okraj v Št. Ilju pod Turjakom,**

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 7. maja 1916 ob 3. uri popoldne v hranilničnem prostoru.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1915.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Vipavi,

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 28. maja 1916 ob 3. uri popoldne v dvorani Kmetijskega društva.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem obč. zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1915.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se čez pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrušnikov.

Vabilo na redni občni zbor

Kmetske hranilnice in posojilnice v Radovljici,

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 30. aprila 1916 ob 4. uri popoldne v zadržni pisarni.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem obč. zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1915.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, vrši se čez pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrušnikov.

Načelstvo,

Vabilo na redni občni zbor

Zadruge za vnočevanje lesa v Češnjici,

registrirane zadruge z omejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 14. maja 1916 ob 4. uri popoldne v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobrenje računskega zaključka za leto 1915.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi ob naznanjenem času občni zbor ne bil sklepčen, se vrši v smislu zakona pol ure pozneje na istem kraju z istim sporedom drugi občni zbor, ki veljavno sklepa brez ozira na število navzočih članov.

Vabilo k rednemu občnemu zboru

Hranilnice in posojilnice v Zrečah,

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 14. maja 1916 ob 3. uri popoldne v uradnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1915.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrušnikov.

Vabilo k občnemu zboru

Kmetskega konsumnega društva v Lučah,

registrirane zadruge z omejeno zavezo,

kateri se vrši v nedeljo, dne 7. maja v prostorih „Kmeskega konsumnega društva.“ Začetek ob 10. uri zjutraj.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za leto 1915.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako občni zbor ni ob napovedani uri sklepčen, vrši se čez pol ure drug občni zbor, ki sklepa pri vsakem številu navzočih članov.

K obilni udeležbi vabi

načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Sodražici,

registrovane zadrage z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 14. maja 1916 ob 3. uri popoldne v župnišču.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1915.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrušnikov.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Cerkljah pri Krškem,

registrovane zadrage z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 14. maja 1916 ob 3. uri popoldne v župnišču.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem obč. zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1915.
4. Slučajnosti.

Ako bi bil ta občni zbor nesklepčen, se vrši pol ure pozneje ravno tam drugi občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število udeležencev. Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Trziču,

registrovane zadrage z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 30. aprila 1916 ob štirih popoldne v uradnem prostoru.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem obč. zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobrenje računskega zaključka za l. 1915
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se 21. maja na istem mestu in po istem dnevnem redu, drug občni zbor ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrušnikov.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Žireh,

registrovane zadrage z neomejeno zavezo,

ki se vrši dne 28. maja 1916 ob 3. uri popoldne v posojilnični sobi.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za leto 1915.
3. Poročilo o izvršeni reviziji.
4. Volitev 1 člana v načelstvo.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se čez pol ure pozneje na istem mestu in po istem sporedu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov.

Vabilo na redni občni zbor

Živinorejske zadrage v Cerkljah pri Kranju,

registrovane zadrage z omejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 7. maja 1916 ob 4. uri popoldne v Ljudskem domu.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev računskega zaključka za leto 1915.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrušnikov.

Vabilo k rednemu občnemu zboru

Kmečke hranilnice in posojilnice v Konjicah,

registrovane zadrage z neomejeno zavezo,

ki se vrši v nedeljo, dne 30. aprila 1916 ob 3. uri popoldne v posojilniški uradni sobi v Konjicah.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1915.
4. Nadomestna volitev v načelstvo.
5. Nadomestna volitev v nadzorstvo.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob 3. uri ne bil sklepčen, vrši se bo pol ure kasneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov. Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Vel. Laščah,

registrovane zadrage z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 14. maja 1916 ob 2. uri popoldne v dvorani Zadržnega doma v Vel. Laščah.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem obč. zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobritev računskega zaključka za leto 1915.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se čez pol ure pozneje na istem mestu in po istem sporedu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število članov.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Šmariji,

registrovane zadrage z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 14. maja 1916 ob 3. uri popoldne v posojilniških prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem obč. zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1915.
4. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, vrši se čez pol ure drug občni zbor, ki bo sklepal ob vsakem številu članov.

Vabilo na redni občni zbor
**Hranilnice in posojilnice v Cerkljah pri
Kranju,**

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 7. maja 1916 ob 3. uri popoldne v
Ljudskem domu.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev računskega zaključka za leto 1915.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov.

Vabilo na redni občni zbor
Hranilnice in posojilnice v Hinjah,

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 7. maja 1916 ob 1/2 4. uri popoldne vpo-
sojilnični sobi.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem obč. zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1915.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrudnikov.

Vabilo na redni občni zbor
Hranilnice in posojilnice v Svečini,

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 21. majnika 1916 ob 4. uri popoldne v po-
sojilničnem prostoru v hiši Jožefa Šerbinek-Kuster.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem obč. zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1915.
4. Poročilo o izvršeni reviziji.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor v navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in po istem sporedu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov.

Vabilo na redni občni zbor
Hranilnice in posojilnice v Št. Rupertu,

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 30. aprila 1916 ob 3. uri popoldne v
prostorih mlekarne.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobritev računskega zaključka za leto 1915.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drugi občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrudnikov.

Vabilo na redni občni zbor
Kmetijskega društva v Vipavi,

registrirane zadruge z omejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 28. maja 1916 ob 4. uri popoldne v
lastnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem obč. zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1915.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Volitev razsodišča.
7. Poročilo o izvršeni reviziji.
8. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrudnikov.

Vabilo na redni občni zbor
**Posojilnice in hranilnice v Črnem vrhu nad
Idrijo,**

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 7. maja 1916 ob 11. uri dopoldne v hiši
Kmetijskega društva.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1915.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se za pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov.

Vabilo na redni občni zbor

Kmečke mlekarne v Cerkljah pri Kranju,
registrirane zadruge z omejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 6. maja 1916 ob 8. uri dopoldne
v Ljudskem domu.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev računskega zaključka za leto 1915.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Vabilo k občnemu zboru

Hranilnice in posojilnice v Mengšu,
registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 9. maja 1916 v prostorih posojilnice
ob 3. uri popoldne.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem obč. zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Potrjenje letnega računa za leto 1915.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen,
vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem
redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na
število navzočih zadrudnikov.

Vabilo na redni občni zbor

Mlekarske zadruge v Sorici,

registrirane zadruge z omejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 7. maja 1916 ob 3. uri popoldne v zgornji
Sorici v mlekarni št. 22.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1915.
4. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob zgoraj navedenem času ne
bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po
istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal
ne glede na število navzočih zadrudnikov.

Vabilo na redni občni zbor

Kmečke hranilnice in posojilnice v Poljčanah,

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 28. maja 1916 ob 3. uri popoldne v
posojilničnih prostorih v Poljčanah št. 44.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1915.
4. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklep-
čen, se vrši pol ure pozneje na istem mestu in po istem
dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne
glede na število navzočih zadrudnikov. Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice na Ponikvi,

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 28. maja 1916 ob 3. uri po-
poldne v posojilnici.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Čitanje revizijskega poročila.
3. Volitev načelstva.
4. Sprememba pravil.
5. Odobrenje računa za leto 1915.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo na redni letni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Kranju,

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se vrši dne 15. maja 1916, ob 4. uri popoldne v hranil-
ničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za l. 1915.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklep-
čen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem
dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede
na število navzočih zadrudnikov.

Vabilo na VII. redni občni zbor

**Črevljarsko-gospodarske zadruge na Dobračevi
pri Žireh,**

registrirane zadruge z omejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 30. aprila 1916 ob 1. uri popoldne v
društvenih prostorih v Žireh.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Potrjenje računskega zaključka za leto 1915.
5. Slučajnosti.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Smedniku,

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 30. aprila 1916 ob 3. uri popoldne v bralni
sobi društvenega doma.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za leto 1915.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

PROSPEKT.

Četrto avstrijsko vojno posojilo.

Davka prosto $5\frac{1}{2}\%$ no amortizačno drž. posojilo in davka proste $5\frac{1}{2}\%$ ne drž. zakladnice.

Razglas.

Po cesarskem ukazu od 4. avgusta 1914 l. drž. zak. št. 202, o izvršitvi kreditnih operacij v svrhu plačila stroškov za izvanredne vojaške priprave povodom vojaških zapletljajev se izdajo kot

četrto avstrijsko vojno posojilo

I. 40 letno davka prosto $5\frac{1}{2}\%$ no amortizačno državno posojilo in II. davka
:: proste $5\frac{1}{2}\%$ ne od 1. junija 1923 odplačljive državne zakladnice. ::

Skupni iznos vojnega zajma se bo določil na podlagi uspeha, ki ga bo imela javna subskripcija.

I.

Davka prosto $5\frac{1}{2}\%$ no amortizačno državno posojilo je razdeljeno na serije po 5 milijonov kron in se izda v kosih po 100, 200, 1000, 2000, 10.000 in 20.000 kron. Kosi so datirani z dne 16. aprila 1916 in nosijo v faksimilu podpis c. kr. finančnega ministra in so protipodpisani od predsednika in enega člana kontrolne komisije državnih dolgov v državnem zboru. Izdani so v nemškem jeziku; bistveni obseg teksta pa je dodan tudi v deželnih jezikih.

Obveznice se glase na imetnika, se obrestujejo po $5\frac{1}{2}\%$ na leto, in sicer od 1. junija 1916 počenši v poluletnih, 1. junija in 1. decembra vsakega leta dospevajočih obrokih postcipando in so opremljene z 29 kuponi, katerih prvi je izplačljiv 1. decembra 1916, in s talonom, na katerega se svojčas lahko dvignejo nadaljni kuponi pri blagajni državnih dolgov brez vračunanja stroškov in pristojbin. Obresti od 16. aprila do 31. maja 1916 se izplačajo potom obračunanja.

Posojilo se bo v nominalnem znesku v približno enakih anuitetah v letih 1922 do 1956 na podlagi izžrebanj vračevalo. Izžrebanje se bo vršilo po serijah (po 5 mili-

jonov kron) in sicer meseca decembra vsakega leta, prvo izžrebanje bo v decembru leta 1921. Izplačevanje sledi prvega junija sledečega izžrebanja. Izžrebane serije se bodo vsako leto po izžrebanju skupno z zaznamkom serij, ki imajo še zastanke, objavile.

Obrestovanje povrnitvi zapadlih obveznic državnih dolgov ugasne z dnevom, ko zapade kapital.

C. kr. finančni minister si pridržuje pravico, od 1. junija 1926 naprej, vsakokrat ojačiti izžrebanja, ali pa izplačati še ne izplačani znesek posojila brez izžrebanja v nominalni vrednosti po 3 mesečnem odpovednem roku. Odpoved je razglasiti v uradni „Wiener Zeitung“.

Izplačevanje obresti kakor tudi povračilo kapitala se bo izvršilo brez vsakega davčnega, pristojbinskega ali drugega odbitka proti oddaji zapadlih obrestnih kuponov ozir. obveznic državnih dolgov pri c. kr. blagajni državnih dolgov na Dunaju. Obrestni listi zastarajo tekom 6 let, izžrebane ali odpovedane državne zadolžnice pa tekom 30 let po zapadnem roku.

Promet tega davka prostega $5\frac{1}{2}\%$ nega amortizacijskega drž. posojila ni podvržen davku obrata z efekti.

II.

Davka proste $5\frac{1}{2}\%$ državne zakladnice se glase na imetnika in so izdane v kosih po 1000, 5000, 10.000 in 50.000 K, datirane so s 16. aprilom 1916. I. nosijo v faksimilu podpis c. kr. finančnega ministra in protipodpisa predsednika in enega člana kontrolne komisije državnih dolgov v drž. zboru. Izdane so v nemškem jeziku, bistveni del teksta pa je dodan tudi v deželnih jezikih. Državne zakladnice se obrestujejo po $5\frac{1}{2}\%$ na leto, in sicer od 1. junija 1916 pričnši, v poluletnih obrokih plačljivih 1. junija in 1. decembra vsakega leta postcipando in se povrnejo docela 1. junija 1923 l. Kosi imajo 14 kuponov,

katerih prvi je izplačljiv 1. decembra 1916. I. Izplačevanje obresti in povračilo kapitala se vrši brez vsakega davčnega, pristojbinskega ali drugega odbitka proti oddaji zapadlih obrestnih kuponov, oziroma državnih zakladnic pri c. kr. blagajni drž. dolgov na Dunaju. Obresti od 16. aprila do 31. maja 1916 se izplačajo potom odračunanja.

Pravica iz državnih zakladnic ugasne potom zastaranja, glede obresti tekom 6 let, glede kapitala tekom 30 let po zapadnem roku.

Promet $5\frac{1}{2}\%$ nih državnih zakladnic ni podvržen davku obrata z efekti.

Dunaj, dne 16. aprila 1916.

C. kr. finančni minister.

Vabilo na subskripcijo.

Subskripcija se začne dne 17. aprila 1916. in se zaključi v ponedeljek, dne 15. maja 1916. ob 12. uri popoldne.

Podpisovanja se sprejemajo na sledečih mestih: pri c. kr. poštnohраниlničnem uradu na Dunaju in vseh njegovih nabiralnicah (c. kr. poštних uradih), vseh drž. blagajnah in davčnih uradih, pri avstro-ogrski banki, glavnem zavodu na Dunaju in njenih podružnicah v Avstriji, v Bosni in Hercegovini in njeni ekspoziaturi v Lublinu, dalje pri: Anglo-Oesterr. Bank Dunaj. — Wiener Bank-Verein, Dunaj. — K. k. priv. Allg. Oesterr. Boden-Kredit-Anstalt, Dunaj. — K. k. priv. Oesterr. Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe, Dunaj. — Allgem. Depositenbank, Dunaj. — Nieder-Oesterr. Eskomptgesellschaft, Dunaj. — K. k. priv. Oesterr. Länderbank, Dunaj. — K. k. priv. Bank- und Wechselstuben-Aktiengesellschaft „Merkur“, Dunaj. — Bankhaus S. M. v. Rothschild, Dunaj. — Union-Bank, Dunaj. — K. k. priv. Allgem. Verkehrs-bank, Dunaj. — Jadranska banka, Trst. — Banca Commerciale Triestina, Trst. — Bank für Ober-Oesterr. und Salzburg, Linc. — Bank für Tirol u. Vorarlberg, Innsbruck. — Bieliz-Bialaer Eskompte- u. Wechselbank, Bieliz. —

Böhmische Eskompte-bank, Prag. — Böhmische Industrial Bank, Praga. — K. k. priv. Böhmische Union-bank, Praga. — Galizische Bank für Handel und Industrie, Krakov. — Industriebank für das Königreich Galizien u. Lodomerien samt dem Grossherzogtum Krakau. — Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana. — Landesbank des Königreiches Böhmen, Praga. — Landesbank des Königreiches Galizien u. Lodomerien mit dem Grossherzogtum Krakau. — Landwirtschaftliche Creditbank für Böhmen, Praga. — K. k. priv. Mährische Eskompte-bank, Brno. — Mährisch-Ostrauer Handels- und Gewerbe-Bank, Mor. Ostrava. — Oesterr. Industrie- u. Handels-Bank, Dunaj. — K. k. priv. Steiermärkische Eskompte-Bank, Gradec. — Ustředni banka českých spořitelů, Praga. — Wiener Lombard- u. Eskompte-Bank, Dunaj. — Zentralbank der Deutschen Sparkassen, Praga. — Zivnostenska banka, Praga in pri tuzemskim podružnicah teh bančnih zavodih med povsod običajnimi urami.

Podpisovanja se mogo vršiti tudi s pomočjo drugih avstrijskih bank, hranilnic, zavarovalnih zavodov in zasebnih bankirjev, kreditnih zadrugah in njih zavezah.

Za podpisovanje veljajo sledeči pogoji:

1. Podpisovalna cena je določena: za 40 letno davka prosto $5\frac{1}{2}\%$ amortizacijsko drž. posojilo 93% , za davka proste $5\frac{1}{2}\%$ ne od 1. junija 1923 odplačljive državne zakladnice $95\frac{50}{100}\%$.

2. Podpisovanje se vrši na temelju zglasilnih obrazcev, ki se dobe brezplačno pri prej imenovanih mestih. Subskripcija je mogoča tudi pismeno, ne da bi se rabil zglasilni vzorec in sicer v tej obliki:

„Na podlagi razglašanih prijavnih pogojev podpisem Nom. K četrtga avstrijskega vojnega posojila na: 40 letno $5\frac{1}{2}\%$ amortizacijsko državno posojilo, davka proste $5\frac{1}{2}\%$ od 1. junija 1923 odplačljive državne zakladnice ter se zavezujem glede sprejetja in vplačila v smislu dodelitve. Obenem vplačam znesek“

Vsaki znamenovalnici je z dovoljenjem finančnega ministra pridržano določiti visokost zneska za vsako posamezno dodelitev.

3. Dodelitev se bo naznanila čim prej po zaključeni subskripciji ter se bo obenem podpisnik obvestil o tem.

4. Za dodeljene obveznice spadajoči iznos se mora vplačati pri podpisu do 200 K celi znesek takoj pri prijavi, pri dodelitvi nad 200 K je treba vplačati ob prijavi 10% nominalne vrednosti, dne 15. junija 1916 in 15. julija 1916 20% , 16. avgusta 25% in 15. septembra 1916, vstanek protivrednosti.

Ker kuponske obresti tečejo še le od 1. jun. 1916 naprej, se podpisniku poprej vplačani zneski $5\frac{1}{2}\%$ obresti na kos s plačilnim dnem do 31. maja 1916 vrnejo. Pri vplačilih po 1. juniju 1916 ima podpisovatelj obresti na kos od 1. junija 1916 do dne vplačila vrniti.

5. Zglasitve na gotove oddelke se zamore samo v toliko upoštevati, kolikor smatra znamenovalnica, da more ustreči.

6. Oddaja se vrši ravnotam kjer se je znamenovalo.

7. Do izgotovitve gotovih kosov se znamenovalcem na zahtevo izroče interimni listi, ki se zamenjajo v definitivne kose brez vračunanja zamenjalne pristojbine na istih mestih, kjer so bili izdani interimni listi.

Za izvršitev subskripcij pri c. k. poštnohраниlničnem uradu na Dunaju in od njega pooblaščenih nabiralnicah (c. kr. poštних uradih) veljajo določila, ki jih posebej razglasi c. kr. poštnohраниlnični urad.

Na Dunaju, v aprilu 1916.

8. Avstro-ogrška banka in blagajnica za vojna posojila (Kriegsdarlehenkasse) dajeta proti temu, da se polože zadolžnice, oziroma začasni listi vojnega zajma kakor ročna zastava 75% nom. vrednosti posojila po obrestni meri, ki je znižana za $\frac{1}{2}$ procenta, namreč po vsakokratni oficijelni eskomptni obrestni meri. Ta ugodna obrestna mera pa ostane v veljavi, za čas skrajnega privilegija Avstro-ogrške banke, to je do dne 31. decembra 1917.

Omenjena dva zavoda delita posojila po vsakokratni oficijelni eskomptni obrestni meri tudi na druge pripravne vrednostne papirje, ako je posojilo namenjeno za vplačilo zneska, ki je bil subskribiran na podlagi tega posojila.

Za taka podaljšana posojila se takisto dovoljuje ugodnost znižane obrestne mere in sicer do 31. decembra 1917. Na zahtevo se pri dovolitvi posojil, ki se med zgornjimi vplačilnimi termini dokazano porabijo za vplačilo subskribirane vsote, namesto vsakokratne eskomptne obrestne mere zagotovi stalna obrestna mera 5% na leto do 31. decembra 1917.

Avstro-ogrška banka in blagajnica za vojna posojila dovoljujeta pod prej označenimi modalitetami strankam, ki dokazano tekem v prospektih zahtevanih vplačilnih terminov pri drugih kreditnih zavodih (bankah, hranilnicah in posojilnicah itd.) ali kak bančni firmi najamejo posojilo, v svrhu podpisovanja tega vojnega posojila, za odplačilo tega, novo posojilo po stalni obrestni meri 5% in jih podaljšujeta po tej fiksni obrestni meri do 31. dec. 1917.

9. Vladi bo skrb za to, da bo od avstro-ogrške banke in blagajne za vojna posojila glasom točke 8. do 31. decembra 1917. dovoljene ugodnosti po preteku tega roka nudila notna banka ali kak drug od vlade označen zavod ugodnosti, tičoč se davka prostega $5\frac{1}{2}\%$ amortizacijskega državnega posojila do 30. junija 1921 in davka prostih $5\frac{1}{2}\%$ državnih zakladnih nakaznic do 30. junija 1919.

10. Vojno-posojilna blagajna je pooblaščenca na podlagi § 6. točke 3, cesarske naredbe od dne 19. septembra drž. zak. št. 248 z ozirom na v navedeni cesarski naredbi predpisana ravnalna načela dovoljevati posojila tudi proti zastavi hipotekarnih terjatev, ki nudijo zakonito varnost (§ 374 o. d. z.).